

Ζ 390-502 Συνάντηση Έκτορα και Ανδρομάχης

Στους στίχους 390-393, ο Έκτορας, μόλις μαθαίνει για το πού είναι η Ανδρομάχη, βιαστικά επιστρέφει και φθάνει στις Σκαιές Πύλες. Στους στίχους 393-394, ενώ ο Έκτορας κινεί να επιστρέψει στο πεδίο της μάχης, η Ανδρομάχη προβάλλει ορμητικά μπροστά του. Συναντιούνται, ενώ η αγωνία των ακροατών/ αναγνωστών έχει κορυφωθεί για αυτή τη συνάντηση.

Οι στίχοι 395-403 λειτουργούν ως επιβράδυνση. Η εξέλιξη της πλοκής καθυστερεί και οι ακροατές ενημερώνονται για την Ανδρομάχη, την ασύγκριτη σύντροφο του Έκτορα και κόρη του Αετίωνος. Όπως ήδη έχει αναφερθεί, η Ανδρομάχη στις Σκαιές Πύλες είναι μαζί με την τροφό. Η τροφός κρατά το μονάκριβο παιδί του ζευγαριού.

Στο στίχο 401, αναφέρεται για τον Αστυάνακτα το πατρωνυμικό *“τον Εκτορίδην”* και παροιμοιάζεται με *“όμοιον και εύμορφον αστέρα”*. Ο Έκτορας τον έλεγε Σκαμάνδριο, ο λαός Αστυάνακτα, επειδή ο Έκτορας έσωζε την Τροία.

Ο Έκτορας, στην αρχή, κοιτά το παιδί του και χαμογελά, ήσυχα (404-405).

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ (406-439)

Η Ανδρομάχη μιλά πρώτη ενώ δακρύζει. *“Οϊμέ”* (406)- επιφώνημα που σημαίνει “αλίμονο” και δηλώνει απελπισία, αβάσταχτη θλίψη. Με τα λόγια της θα προσπαθήσει να κρατήσει τον Έκτορα κοντά της, να τον αποτρέψει να επιστρέψει στη μάχη.

ΦΟΒΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ (406-413)

- Τον προειδοποιεί ότι η τόλμη, η γενναιότητά του, θα τον οδηγήσει στον θάνατο, θα τον αφανίσει (406-407).
- Ζητά να λυπηθεί το παιδί του και τη γυναίκα του. Αν σκοτωθεί ο Έκτορας, θα είναι απαρηγόρητη και μόνο βάσανα την περιμένουν. Καλύτερο θεωρεί για εκείνη να πέθαινε. (407-413)

Οι προβλέψεις της για τα βάσανα που περιμένουν αυτή και τον Αστυάνακτα είναι **ΠΡΟΣΗΜΑΝΣΗ**.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ (413-428)

- Η Ανδρομάχη έχει ήδη χάσει τον πατέρα της και τους επτά αδερφούς της. Τους σκότωσε ο Αχιλλέας. Η μητέρα της Ανδρομάχης, οδηγήθηκε σκλάβα στο στρατόπεδο των Αχαιών στην Τροία. Εξαγοράστηκε από το πατέρα της, τον παππού της Ανδρομάχης. Έχει ήδη πεθάνει. Μόνο τον Έκτορα έχει ακόμη ζωντανό.

Οι αναφορές της Ανδρομάχης στα βάσανα που έχει ήδη ζήσει η οικογένειά της είναι **ΑΝΑΔΡΟΜΗ**. Συγχρόνως, αυτές οι αναφορές λειτουργούν και ως **ΕΠΙΒΡΑΔΥΝΣΗ**, καθώς καθυστερούν την εξέλιξη της πλοκής.

Οι προβλέψεις της για τα βάσανα που περιμένουν αυτή και τον Αστυάνακτα είναι **ΠΡΟΣΗΜΑΝΣΗ**.

Στο στίχο 418, **ΑΝΑΧΡΟΝΙΣΜΟΣ**, καθώς αναφέρεται σε καύση νεκρών, που δεν γινόταν στα μυκηναϊκά, αλλά στα γεωμετρικά χρόνια. "*τον έκαυσε κι εσήκωσε του μνήμα*".

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΑΧΙΛΛΕΑ 415- 427

- Σκότωσε τον πατέρα και τους αδερφούς της Ανδρομάχης.
- Σεβάστηκε τον πατέρα της με μνήμα, τον έκαψε με την αρματωσιά του. Για να θεωρηθεί ολοκληρωτικά νικητής, χρειαζόταν να έχει αφαιρέσει τα όπλα του αντιπάλου του, του βασιλιά των Κιλικών.
- Απελευθέρωσε τη μητέρα της μετά από λύτρα που πρόσφερε ο πατέρας της.

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ (429-439)

Στους στίχους 429-430, τονίζει η Ανδρομάχη στον Έκτορα ότι αυτός είναι, τώρα πια, μητέρα και πατέρας, αδερφός και σύντροφος για αυτήν. Η επανάληψη της αντωνυμίας "*συ*" επιτείνει τη σημασία των λεγομένων της.

- Τον παρακαλεί, πάλι, να τους λυπηθεί και να μείνει στο παλάτι (431-432)
- Του προτείνει ένα σχέδιο αμυντικής στρατηγικής για να προστατευτούν τα τείχη της Τροίας στο σημείο από όπου μπορεί να μπουν οι Αχαιοί, στο σημείο αγριοσυκιά (433-439).

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΚΤΟΡΑ (440-465)

- Ο Έκτορας δηλώνει, εξ αρχής, ότι κατανοεί τους φόβους της («*όλα τα αισθάνομαι κι εγώ*») (441).
- Της εξηγεί ότι ντρέπεται τους Τρώες και τις Τρωαδίτισσες, όταν θα τον έβλεπαν ως "*άνανδρο*" να αποχωρεί από τη μάχη (441-443).
- Όχι μόνο ντρέπεται, αλλά ούτε το επιθυμεί. Για τη δόξα του πατέρα του και τη δική του έχει μάθει να πολεμά στην πρώτη γραμμή (444-446).
- Προβλέπει την καταστροφή της Τροίας και των Τρώων (448-449).
- Της εξομολογείται ότι περισσότερο και από το θάνατο του πατέρα του, της μητέρας του, των αδερφών του, θα τον πληγώνει ο καημός ο δικός της, όταν θα έχει καταλήξει δούλα. Από το να ακούει τον θρήνο και τους καημούς προτιμά να πεθάνει (450-465).

Στους στίχους 459-464, σημειώνεται **ΠΡΟΣΗΜΑΝΣΗ**, καθώς προβλέπεται ο θάνατος του Έκτορα και η αιχμαλωσία της Ανδρομάχης.

«αιδώς» - ο ρόλος της κοινής γνώμης: Ο Έκτορας ντρέπεται για το πως θα φανεί στα μάτια των Τρώων πολεμιστών, αλλά και των μητέρων τους. Δίνει μεγάλη σημασία στη γνώμη τους. Ο φόβος του θανάτου υπερνικάται από τον μεγαλύτερο φόβο της ατίμωσης. Το αίσθημα της ντροπής ενισχύεται από τη "*φωνή του λαού*", από το τι θα πουν οι άλλοι, από την κοινή γνώμη. Η κοινή γνώμη και το πώς ορίζει τη συμπεριφορά των μελών της κοινωνίας έχει εσωτερικευτεί, έχει γίνει βασικό μέρος της σκέψης, της νοοτροπίας και της συμπεριφοράς κάθε ατόμου.

Ο ΕΚΤΟΡΑΣ ΜΕ ΤΟ ΠΙΟ ΤΟΥ (466-481)

Ο Έκτορας απλώνει τα χέρια του προς το γιο του. Ο Αστυάνακτας βάζει τα κλάματα και γυρνά προς την τροφό του. Φοβάται, βλέποντας τα αστραφτερά του άρματα και τη φούντα της περικεφαλαίας του να σείεται τρομακτικά.

Γελούν οι γονείς. Ο Έκτορας βγάζει την περικεφαλαία και την ακουμπά στο χώμα. Για λίγο σταματά να είναι πολεμιστής. Φιλά και χορεύει το παιδί του. Του εύχεται, με τη βοήθεια των θεών, να ξεχωρίσει ως πολεμιστής, να τον θαυμάζουν οι άλλοι ως καλύτερο και από τον

πατέρα του και η Ανδρομάχη να καμαρώνει. Η τιμή και η δόξα της οικογένειας είναι αξίες που κληροδοτούν οι προηγούμενες γενιές στις επόμενες, οι οποίες δεσμεύονται και από το χρέος να τις διατηρήσουν και να τις αυξήσουν. Η υστεροφημία ωθεί τον Έκτορα να μάχεται, ενώ γνωρίζει ότι η Τροία θα καταστραφεί. Μάχεται για την τιμή και τη δόξα της γενιάς του, όχι για τη νίκη.

Αυτή η ευχή αποτελεί **ΕΠΙΚΗ ΕΙΡΩΝΕΙΑ**, καθώς εμείς γνωρίζουμε για τον φριχτό θάνατο του Αστυάνακτα, εκσφενδονίζεται από τα τείχη της Τροίας.

Ο ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ (482-496)

Ο Έκτορας δίνει το παιδί στην Ανδρομάχη. Η Ανδρομάχη γελοκλαίει, δείχνοντας ανάμεικτα συναισθήματά. Της ξεκαθαρίζει ότι κάθε άνθρωπος ακολουθεί τη μοίρα του, κανείς δεν μπορεί να την αποφύγει. Την προτρέπει να επιστρέψει στις εργασίες τις δικές της, να υφαίνει, και να επιβλέπει τις υπηρέτριες. Με αυτά να ασχοληθεί, και της τονίζει ότι με τον πόλεμο ασχολούνται οι Τρώες και πρώτος ο ίδιος. Τελειώνοντας τα λόγια του, φορά την περικεφαλαία. Ξαναγυρνά στο ρόλο του πολεμιστή. Η Ανδρομάχη γυρίζει κάθε τόσο, με μάτια δακρυσμένα, να δει τον Έκτορα, σαν να ήξερε πως είναι η τελευταία φορά που τον βλέπει -ζωντανό-.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ ΣΤΟ ΠΑΛΑΤΙ- ΘΡΗΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΤΟΡΑ

Η Ανδρομάχη φτάνει στο παλάτι. Συναντά πλήθος γυναικών και τους ξεσηκώνει από την ψυχή τους θρήνο για τον Έκτορα, παρόλο που εκείνος είναι ακόμα ζωντανός. Ένιωθαν ότι ζωντανό δεν θα τον ξαναδούν (ο Έκτορας σκοτώνεται από τον Αχιλλέα στη ραψωδία Χ). Η πρόβλεψη ότι δεν θα γυρίσει ζωντανός πίσω είναι **ΠΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**.